

VECON Verslag van de Examenbespreking Bedrijfseconomie VWO 2024 tijdvak 1 d.d. 22 mei 2024

De door de VECON georganiseerde examenbesprekingen hebben tot doel dat de examencorrectie eenduidig plaats zal vinden. Uitgangspunt moet steeds zijn dat het correctievoorschrift opgesteld door het CvTE bindend is voor zowel de eerste als de tweede corrector.

Tijdens de bespreking kan op grond van artikel 3.3. (algemene regels) worden besloten ook andere antwoorden goed te keuren, mits vakinhoudelijk correct. Op basis van artikel 7 (algemene regels), indien er een fout in het examen of correctiemodel zit, zal men zich moeten houden aan het correctiemodel. Als iedere corrector zich hieraan houdt worden alle examenkandidaten op gelijke wijze beoordeeld.

De VECON zal bij onvolkomenheden in het examen of correctiemodel onmiddellijk actie ondernemen naar het CvTE.

Dit verslag is als volgt opgebouwd:

Eerst is de vraag uit het examen overgenomen in het **zwart**.

Daarna is het antwoord uit het correctievoorschrift overgenomen in het **rood**.

Daarna volgt in het **blauw** eventuele aanvullingen/aanbevelingen vanuit de examenbespreking.

Tenslotte een algemeen oordeel per vraag en over het gehele examen.

Dit examen bestaat uit 31 vragen, waarvoor 67 punten kunnen worden behaald.

Indien een leerling op een vraag geen antwoord heeft gegeven, vul dan op de Wolf-scorelijst een "N" in.

Algemeen: Als er een / in het correctievoorschrift staat moet een van de beide argumenten genoemd worden.

Opgave 1

2p 1 Leg met behulp van twee gegevens uit de bovenstaande tekst uit dat het ondernemerschap van Ton en Huib kenmerken heeft van effectuation.

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- Er wordt uitgegaan van beschikbare middelen/ 'bird in hand': garage en slowjuicer.
- Er worden strategische partners bij betrokken / crazy quilt: plaatselijke leveranciers en verkooppunten van groente en fruit.

per juist gegeven met juiste uitleg 1

Opmerking Onjuist is: 'pilot in the plane'. De broers benutten de trend naar een gezonde levensstijl en nemen niet het heft in eigen handen.

Strategische partners kan ook worden omschreven als: "samenwerking met"
Twee gegevens gebruiken uit hetzelfde principe gebruiken is mogelijk, mits duidelijk apart genoemd.

Inspelen op nieuwe markten: niet goed: het is een bestaande groeimarkt.
Affordable loss: niet goed: Er staat niet in de tekst hoe het verlies wordt beperkt.

2p 2 Geef een voorbeeld van een Threat en een voorbeeld van een Weakness aan de hand van de gegeven informatie over Sap&Bro. Leg beide voorbeelden uit.

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

Threat:

- De overheid heeft plannen om een suikertaks te heffen. Dit is een externe factor / het bedrijf heeft hier geen invloed op en het is negatief (negatieve invloed op de afzet).
- Er zijn veel concurrenten bijgekomen. Dit is een externe factor / het bedrijf heeft hier geen invloed op en het is negatief (negatieve invloed op de afzet).

Weakness:

- Ze zijn maar met z'n tweeën. Als één broer uitvalt komt de productie in gevaar. Dit is een interne factor en het is negatief (negatieve invloed op de afzet).
- Hun prijs is hoger dan die van de concurrentie (door het ontbreken van schaalvoordelen). Dit is een interne factor en het is negatief (negatieve invloed op de afzet).

per juist toegelichte Threat 1

per juist toegelichte Weakness 1

Opmerking: Als er bij zowel Threat als Weakness niet aangegeven is dat het negatief is, dan wordt hiervoor maximaal 1 scorepunt in mindering gebracht.

Negatief kan worden omschreven, bijvoorbeeld 'probleem', 'gevaar'.

NB: alleen vertaling noemen is niet voldoende.

Let op: Intern én extern vergeten is 0p.

Suiker in het product is altijd een Threat, want is pas een probleem als de suikertax ingevoerd wordt. SWOT gaat over het nu, en niet over de toekomst.

2p 3 Geef bij twee van deze kritische succesfactoren een prestatie-indicator.

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- a de cash flow / current ratio / solvabiliteit
- b het suikergehalte van het product
- c het aantal verkooppunten / de openingsduur

per juist toegelichte prestatie-indicator 1

Let op: het antwoord moet meetbaar zijn en aan de juiste letter gekoppeld, de koppeling is de toelichting, de KPI hoeft niet toegelicht.

Een concreet getal noemen is een norm, is geen KPI, geen pt. Dit is een KPI vertaalt in een doel.

Algemeen opgave 1: prima binnenkomer, maar best lastig nakijken

Opgave 2

2p 4 Leg het begrip klantwaardepropositie uit en verklaar waarom door de uitbreiding van het gebied de klantwaardepropositie van Fenix verandert.

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- Een klantwaardepropositie geeft aan welk probleem een product of dienst oplost voor de klant / welke voordelen de klant ervaart door de aankoop van het product of dienst.
- omdat de elektrische scooter nu in meer gebieden te gebruiken is als duurzaam alternatief / de elektrische scooter nu een beter alternatief is geworden voor het OV vanwege de ruimere inzetbaarheid

Zie aanvulling correctieschrift.

2p 5 Bereken het bedrag dat bij de financieringsronde op 1 januari 2023 is opgehaald door een aandelenemissie.

- toename geplaatst aandelenkapitaal: $750.000 - 600.000 = 150.000$ 1
 - agio op aandelen: $4.000.000 - 1.600.000 = 2.400.000$
- totale vermogenstoename door aandelenemissie: $150.000 + 2.400.000 = € 2.550.000$ 1

Niet opgeteld betekent deelscore 2 gemist.

Alleen agio (2.400.000) als antwoord: geen optelling mogelijk, dan 1p.

2p 6 Leg uit dat verschaffers van vreemd vermogen de aandelenemissie als voorwaarde stellen.

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- Wanneer alleen vreemd vermogen wordt aangetrokken, verslechtert de vermogenspositie / solvabiliteit 1
- en neemt het risico voor verschaffers van vreemd vermogen toe dat ze bij faillissement (een deel van) hun ingebrachte vermogen kwijtraken. 1

of

- Wanneer aandeelhouders bij een aandelenemissie aandelen kopen/ vanuit privé storten naar de bv, neemt het eigen vermogen toe / laten ze zien dat ze vertrouwen hebben in het bedrijf. 1
- Verschaffers van vreemd vermogen lopen dan minder risico dat ze (een deel van) hun ingebrachte vermogen kwijtraken. 1

Het moet duidelijk zijn dat het risico voor de verschaffers van vreemd vermogen is.

Let op: als leerling in het antwoord toename Eigen Vermogen gelijk stelt aan toename liquide middelen: Op.

- 2p 7 Geef twee voorbeelden van andere manieren die Fenix kan gebruiken om werknemers aan te trekken én te behouden.

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- aanbieden van opleidingsmogelijkheden
- aanbieden van carrièrekansen
- aanbieden van een gunstige werk-privébalans
- aanbieden van een contract voor onbepaalde tijd

per juist antwoord 1

Opmerking De gegeven antwoorden moeten zowel over het aantrekken als het behouden van personeel gaan.

Iets anders dan financiële beloning noemen => secundaire arbeidsvoorwaarden kunnen daarom goed zijn.

- 2p 8 Noem voor de aandeelhouders van Fenix twee verschillende nadelen van het uitgeven van aandelen aan het personeel.

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:

- vermindering van zeggenschap
- winstverwatering / dividendverwatering
- daling intrinsieke waarde per aandeel

per juist antwoord 1

Opmerking 'Daling van de beurskoers' is onjuist.

Waarde aandeel daalt = onvoldoende. Er moet een koppeling zijn met de intrinsieke waarde.

- 1p 9 Leg uit dat de uitgifte van SARs kan leiden tot een beter resultaat van Fenix.

Voorbeeld van een juist antwoord is:

De inzet van SARs kan leiden tot een hogere productiviteit van werknemers met SARs vanwege een verwachte hogere SAR-uitkering, waardoor het resultaat van Fenix kan toenemen.

“vanwege een verwachte hogere SAR-uitkering” is niet noodzakelijk. Het gaat om de koppeling tussen arbeidsproductiviteit en resultaat.

Redeneringen via lagere loonkosten zijn altijd fout > Opt.
Door de vermelding in de opgave dat er geen liquide middelen zijn, zijn alle redeneringen via investeringen Opt

2p 10 Bereken de waarde van het aandeel Fenix op het moment van afsluiten van de SAR-overeenkomst (het vesting-event) op 31 december 2023 (zie informatiebron 1, 2 en 3).

- EBIT 2023: $82.500 + 480.000 = 562.500$ 1
- waarde per aandeel: $(5.000 \times 562.500) / (750.000/0,50) = € 1.875$ 1

2p 11 Bereken de verwachte totale SAR-uitkering op 31 december 2026 (zie informatiebron 1 en 3).

- De waardeverhoging van het aandeel bedraagt: $1.875 \times 1,125^3 - 1.875 = 794,68$. 1
- De verwachte totale SAR-uitkering bedraagt $30\% \times 180 \times 20 \times 794,68 = € 858.251,95$. 1

Doorwerkfout van vraag 10 mogelijk
Met tussentijdse afronding kom je op € 858.254,40

Het woord in de opgave 'gemiddeld 12,5% per jaar' kan tot verwarring leiden bij de uitwerking. > zie aanvulling correctievoorschrift

1p 12 Leg uit dat door gebruik te maken van SARs een verslechtering van de liquiditeit in de opstartfase bij Fenix kan worden voorkomen.

Voorbeeld van een juist antwoord is:
Met een SAR-uitkering wordt voorkomen dat talentvolle werknemers geldelijk moeten worden beloond, wat leidt tot afname van liquide middelen (en verslechtering van de liquiditeit).

Met de SAR wordt gekozen voor een uitgestelde beloning, waardoor de uitgaven niet in de opstartfase plaatsvinden.
De vergelijking moet gemaakt worden met een hoger loon, niet met andere alternatieven.

2p 13 Welk effect heeft een toevoeging aan een voorziening voor de SAR-uitkeringen op de solvabiliteit (EV/VV)? Betrek in het antwoord zowel de verandering van de teller als de verandering van de noemer.

- De kostenstijging (door de SARs) leidt tot afname van het resultaat en daling van het eigen vermogen (teller). 1
- Een toevoeging aan de voorziening (door de SARs) leidt tot een toename van het vreemd vermogen (noemer), wat leidt tot een verslechtering van de solvabiliteit. 1

Formule solvabiliteit is in opgave gegeven EV/VV, dus deze moet worden gebruikt.

Voor de eerste deelscore moet afname van het resultaat of het stijgen van de kosten benoemd worden.

Algemeen opgave 2: niet moeilijk, compacte informatie. Informatiebron 3 was niet per sé nodig.

Opgave 3

2p 14 Noem de twee andere keuzemogelijkheden die Thom heeft op basis van het erfrecht.

- verwerpen 1
- beneficiair aanvaarden / aanvaarden onder voorrecht van boedelbeschrijving 1

Weigeren/afwijzen kan goed gerekend worden voor 1e deelscore.

4p 15 Stel de volledige balans van de eenmanszaak op het moment van overlijden van Rob Berends samen. Vul hiervoor de uitwerkbijlage bij deze vraag in.

debet	Balans eenmanszaak Rob Berends per 6 december 2023 (x € 1)		credit
Vaste activa		Eigen vermogen	186.000
Bedrijfspan	350.000		
Overige vaste activa	25.000	Lang vreemd vermogen	
		Hypothecaire lening	180.000
Vlottende activa			
Vooruitbetaalde bedragen / verstrekt afnemerskrediet	2.000	Kort vreemd vermogen	
		Vooruit ontvangen bedragen / ontvangen afnemerskrediet	2.500
Voorraden	12.000	Crediteuren / ontvangen leverancierskrediet	6.000
Debiteuren / verstrekt leverancierskrediet	10.000	Bank / Rekening courantkrediet	<u>24.500</u>
	<u>399.000</u>		399.000

Opmerkingen

- Voor elke post die niet in de juiste categorie is geplaatst, 1 scorepunt in mindering brengen.
- Wanneer ontvangen en verstrekt leverancierskrediet zijn verwisseld, 1 scorepunt in mindering brengen.
- Voor iedere foute berekening ook 1 scorepunt in mindering brengen.

Balanstotaal móet ingevuld zijn.

Stel: rekening-courant krediet op de verkeerde plaats in de balans -1p

Stel: rekening-courant krediet verkeerd berekend -1p

Leerling kan zo 2 punten kwijt raken

Wat als leerling alle privé gegevens in de balans verwerkt? Dit is 4 fouten. Dus 0 punten.

- Wanneer ontvangen en verstrekt afnemerskrediet zijn verwisseld, 1 scorepunt in mindering brengen.

Wat als leerling een verkeerde naam geeft aan de balanspost? Dit is -1p

Als posten zijn samengevoegd -1pt > staat op de goede plaats maar 1 verkeerde benaming.

Correcte bedrijfseconomische termen moet vermeld worden, anders -1pt per fout.

2p 16 Bereken het bedrag voor belasting in euro's dat Thom zal erven. Vul hiervoor de uitwerkbijlage bij deze vraag in.

16 maximumscore 2

Privébezittingen		
Effectenportefeuille	25.000	
Positief saldo bankrekening	3.000	
Inboedel	60.000	
Totaal van de privébezittingen		88.000
Privéschulden		
Creditcardschuld	4.000	
Totaal van de privéschulden		4.000
Totaal privévermogen Rob Berends		84.000
Eigen vermogen eenmanszaak (vraag 15)		186.000
Totale erfenis		270.000

- totaal privévermogen Rob Berends: 84.000 1
- totale erfenis: 270.000 en grootte erfdeel Thom: $1/30 \times 270.000 = € 9.000$ 1

Leerlingen die geen omschrijving hebben ingevuld maar wel de juiste bedragen genoemd: hiervoor hoeven geen punten te worden afgetrokken. Dit komt omdat er niet staat: 'vul de uitwerkbijlage 'volledig' in en de uitwerkbijlage duidelijk 'gelabeld' is.

Alle privébezittingen en schulden moeten verwerkt worden voor ds 1, ongeacht wat bij opdracht 15 gedaan is.

2p 17 Bereken het bedrag dat Thom na aftrek van de erfbelasting van zijn erfenis overhoudt.

$$9.000 - 30\% \text{ van } (9.000 - 2.274) = € 6.983 \text{ (6.982,20)}$$

Doorwerkfout van 16 mogelijk.

Algemeen opgave 3: leuke opgave met combinatie erfrecht - eenmanszaak Opgave 4

2p 18 Bereken de dekkingsbijdrage per pizza in de maand december 2023.

- variabele kosten per pizza: $(106.000 - 50.000)/14.000 = 4$ 1
- dekkingsbijdrage per pizza: $(140.000/14.000 - 4) = € 6$ 1

Onnauwkeurigheid bij aflezen: - 1p

1p 19 Bereken het resultaat in de maand december 2023. Geef aan of er sprake is van een positief of een negatief resultaat.

$$\text{resultaat: } 9.200 \times 6 - 50.000 = € 5.200 \text{ voordelig / + / positief}$$

Doorwerkfout van vraag 18 mogelijk.

Gebruik van dekkingsbijdrage van vraag 18 niet noodzakelijk.

Aflezen van het antwoord uit de grafiek: vereenvoudiging van de vraag. Op Heeft de leerling bij vraag 18 bij 9.200 stuks afgelezen en wordt deze gebruikt, dan is het een doorwerkfout, bij alle andere afzetten is het een identieke fout binnen verschillende vragen (art. 2.6).

4p 20 Bereken het bedrag dat de aandeelhouders aan nieuw kapitaal moeten inbrengen voor de financiering van de nieuwe ovens, gelet op de solvabiliteitseis van de bank.

- totaalbedrag investering in de ovens:
 $3 \times (12.000 + 800) \times 1,21 = 46.464$ 1
- Na de investering en afname liquide middelen stijgt het balanstotaal met $46.464 - 10.000 = 36.464$. 1
- maximaal vreemd vermogen na de financiering:

$$70\% \times (225.000 + 36.464) = 183.024,80 \quad 1$$

• De zakelijke banklening is maximaal $183.024,80 - 157.500 = 25.524,80$.

$$\text{door aandeelhouders zelf in te brengen: } 36.464 - 25.524,80 = \text{€ } 10.939,20 \quad 1$$

of

• totaalbedrag investering in de ovens:

$$3 \times (12.000 + 800) \times 1,21 = 46.464 \quad 1$$

• Na de investering en afname liquide middelen stijgt het balanstotaal met $46.464 - 10.000 = 36.464$. 1

• door aandeelhouders zelf in te brengen:
 $30\% \times (225.000 + 36.464) - 67.500 = \text{€ } 10.939,20$ 2

Opmerking Als de 'x 3' in de vragen 20, 21 en 22 wordt vergeten, slechts één keer een scorepunt in mindering brengen.

Alternatieve manier van berekenen mogelijk.

Toelichtingen tussen de berekeningen hoeven de leerlingen niet op te schrijven.

Als btw vergeten bij ds 1 > 8.520 = 3pt

Als -10.000 vergeten bij ds 2 > 13.939,20 = 3pt

2p **21** Bereken het bedrag waarmee de vlottende activa inclusief liquide middelen op de balans van 1 januari 2024 veranderen door de investering en financiering.

$$\bullet 0,21 \times 3 \times (12.000 + 800) = 8.064 \text{ (te vorderen btw)} \quad 1$$

• Liquide middelen: - 10.000

$$\text{Vlottende activa inclusief liquide middelen: } 8.064 - 10.000 = - \text{€ } 1.936 \quad 1$$

Btw vergeten -1p

Het berekenen van het nieuwe saldo liquide middelen geeft een foutief eindantwoord. -1p

Als alleen de -10.000 genoemd = 1p

3p **22** Bereken hoeveel pizza's er in januari 2024 moeten worden verkocht om de resultaatdoelstelling van januari 2024 te behalen.

$$\bullet \text{ totale constante kosten: } 50.000 + 3 \times (12.000 + 800 - 920)/24 + 0,5\% \times 26.000 = 51.615 \quad 2$$

$$\bullet (51.615 + 1.500 + 5.200 \text{ (vraag 19)}) / 5 = 11.663 \text{ pizza's} \quad 1$$

Geen doorwerkfout van vraag 20 mogelijk, omdat de afschrijvingsformule moet worden gebruikt.

In het onderdeel afschrijving kunnen meerdere fouten gemaakt worden. Als gevolg hiervan: afschrijving vergeten = -2p

Interest vergeten of foutief = -1pt

Algemeen opgave 4: leuke opgave, uitwerkbijlage bij vraag 20 had helpend geweest.

Opgave 5

1p **23** Tot welk instrument van de marketingmix wordt de verpakking van stroopwafels gerekend?

product(beleid)

1p **24** Noem het verschil tussen constante en variabele kosten. Betrek beide begrippen in je antwoord.

De constante kosten zijn de kosten die onafhankelijk van de productie/afzet zijn en de variabele kosten zijn de kosten die afhankelijk van de productie/afzet zijn.

4p **25** Bereken de verkoopprijs exclusief btw van een aardewerken pot met 12 stroopwafels.

•	constante kosten	1.150	
	loon: $100 \times 6 \times 20,00 =$	12.000	
	verzekeringskosten	<u>350</u>	
		13.500	
	constante kosten per pot: $13.500/6.000 =$	2,25	1
•	inkoopprijs 12 stroopwafels: $80/250 \times 12$	3,84	
	energieverbruik	<u>0,27</u>	
		6,36	1
•	aardewerken pot: $(2.190,21/1,21) / 250 =$	<u>7,24</u>	
		13,60	1
•	winstmarge: $20/80 \times 13,60 =$	<u>3,40</u>	
	verkoopprijs exclusief btw	€ 17,00	1

1 punt voor de constante kosten (2,25)

1 punt voor de aardewerken pot (7,24)

1 punt voor de andere variabele kosten en optelling tot 13,60

1 punt voor de winstmarge.

Fouten met btw leiden tot maximaal -1p (artikel 2.5)

2p **26** Bereken het verwachte resultaat van het afbakken en verkopen van de stroopwafels in 2023 met behulp van het verkoopresultaat en het bezettingsresultaat. Geef telkens aan of er sprake is van een positief of negatief resultaat (zie informatiebron 4).

- verwacht verkoopresultaat: $5.000 \times 3,40$ (vraag 25) = 17.000 positief / + / voordelig 1
- verwacht bezettingsresultaat: $(5.000 - 6.000) \times 2,25 = 2.250$ negatief / - / nadelig
- verwacht resultaat: $17.000 - 2.250 = \text{€ } 14.750$ positief / + / voordelig 1

Doorwerkfouten van vraag 25 mogelijk (constante kosten per product)
 Beide resultaten berekenen maar niet optellen: -1p
 Alleen bezettingsresultaat berekend: 1p

5p 27 Maak de verschillenanalyse van 2023 af door de uitwerkbijlage bij deze vraag volledig in te vullen (zie informatiebron 4 tot en 5 en formuleblad)

27 maximumscore 5

	ruimte voor berekeningen	bedrag x € 1
Gerealiseerd verkoopresultaat	$4.000 \times (16,75 - 13,60)$	12.600,00
Gerealiseerd bezettingsresultaat		-/- 4.500,00
Prijsresultaat op inkoop stroopwafels	$4.000 \times 3,84 - 16.800$	-/- 1.440,00
Prijsresultaat op constante kosten	$13.500 - 12.500$	1.000,00
Budgetresultaat op energie	$4.000 \times 0,27 - 1.687,50$	-/- 607,50
Efficiencyresultaat stroopwafelpotten	$4.000 \times 7,24 - 30.408$	-/- 1.448,00
Totaal		+ 5.604,50

- gerealiseerde verkoopresultaat: 12.600,00 1
- prijsresultaat op inkoop stroopwafels: -/- 1.440 1
- prijsresultaat op constante kosten: + 1.000 1
- budgetresultaat energie: -/- 607,50 1
- efficiencyresultaat op stroopwafelpotten: -/- 1.448,00 en
 totaal + 5.604,50 1

Als er geen plusje staat bij het totaal hoeft dat niet fout gerekend te worden

Algemeen opgave 5: relatief veel leerlingen hebben vraag 27, de uitwerkbijlage niet gemaakt: tijdnoed?

Opgave 6

2p 28 Noem drie voorwaarden waaraan een individuele arbeidsovereenkomst moet voldoen.

Er moet sprake zijn van:

- een gezagsverhouding.
- de verplichting van de werknemer om arbeid te verrichten.
- de verplichting van de werkgever om loon te betalen.

indien drie antwoorden goed 2
indien twee antwoorden goed 1
indien een of geen antwoord goed 0

De vraagstelling leidt ertoe, dat leerlingen andere antwoorden geven.
Zie aanvulling correctievoorschrift

4p 29 Bereken het saldo van de spaarrekening van Alin op 31 december 2022 na bijschrijving van de interest op 31 december 2022 (zie formuleblad).

• $652,75 \times 1,0015^{12} = 664,60$ 1
• $440/2 \times (1,0015 + 1,0015^2 \dots + 1,0015^{12}) = 2.665,88$ 2
• $195 \times 1,0015^{10} = 197,94$
 $300 \times 1,0015^7 = 303,16$
 $195 \times 1,0015^2 = \underline{195,59}$
totaal € 4.027,17 1

of voor de tweede deelscore:

• $S = a \times (r^n - 1)/(r - 1)$
 $a = 1,0015;$
 $r = 1,0015;$
 $n = 12 \rightarrow S = 12,1176459197$

$440/2 \times 12,1176459197 = 2.665,88$ 2

Opmerking Per fout 1 scorepunt in mindering brengen.

De opmerking geldt voor de tweede deelscore.

1p 30 Bereken de totale interestkosten wanneer Alin gebruikmaakt van de aanbieding voor financiering.

$199 \times 12 + 1.500 - 3.800 = \text{€ } 88$

Percentage als antwoord geven = 0p

1p 31 Geef een reden, behalve het maken van winst, waarom De Gitaargrossier een hoger interestpercentage in rekening brengt dan het interestpercentage dat De Gitaargrossier op zijn spaarrekening ontvangt.

Voorbeelden van een juist antwoord:

- vanwege het debiteurenrisico
- administratiekosten

Inflatie altijd Opt

Hoger risico is goed, want er wordt geen toelichting gevraagd.

Algemeen opgave 6: geen moeilijke opgave, vooral vragen 30 en 31. Maar door tijdnood is niet iedere leerling er aan toe gekomen.

Algemeen examen: te lang, niet moeilijk. Teksten en bronnen waren goed te lezen. Domein F2 wordt veel gevraagd.